

Britanijos LIETUVIUS

DIDŽ. BRITANIJOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS
LEIDŽIA D.B. LIETUVIŲ SĄJUNGA * REDAGUOJA
JŲ REDAKCINĖ KOLEGIJA * VYR. REDAKTORIUS A.J. KAULĖNAS * REDAKCIJOS ADRESAS: 3 MARLBOROUGH GATE STABLES, LANCASTER GATE, LONDON, W. 2 * TELEF. AMBASADOR 4788 * PRENUMERATA: 3 MĖN. 4 ŠIL. * 6 MĖN. 7 ŠIL. * 12 MĖN. 12 ŠILINGŲ * SKELBIMAI - PAJIEŠKOJIMAI - EILUTĖ 6 PENAI *
ATS. Nė KAINA 6 p.

1947 m. Gruodžio 12 d. Nr. 21

LONDONO KONFERENCIJOJE JOKIO SUSITARIMO

**MOLOTOVAS NESUTINĖ
KĄ DUOTI PASIŪLYMŲ,
STREIKAI PRANCŪZIJOJ
MAŽĖJA. PAVOJAI
MARSHALL'io PLANUI
SLAVŲ
FEDERACIJAI PLEČIASI**

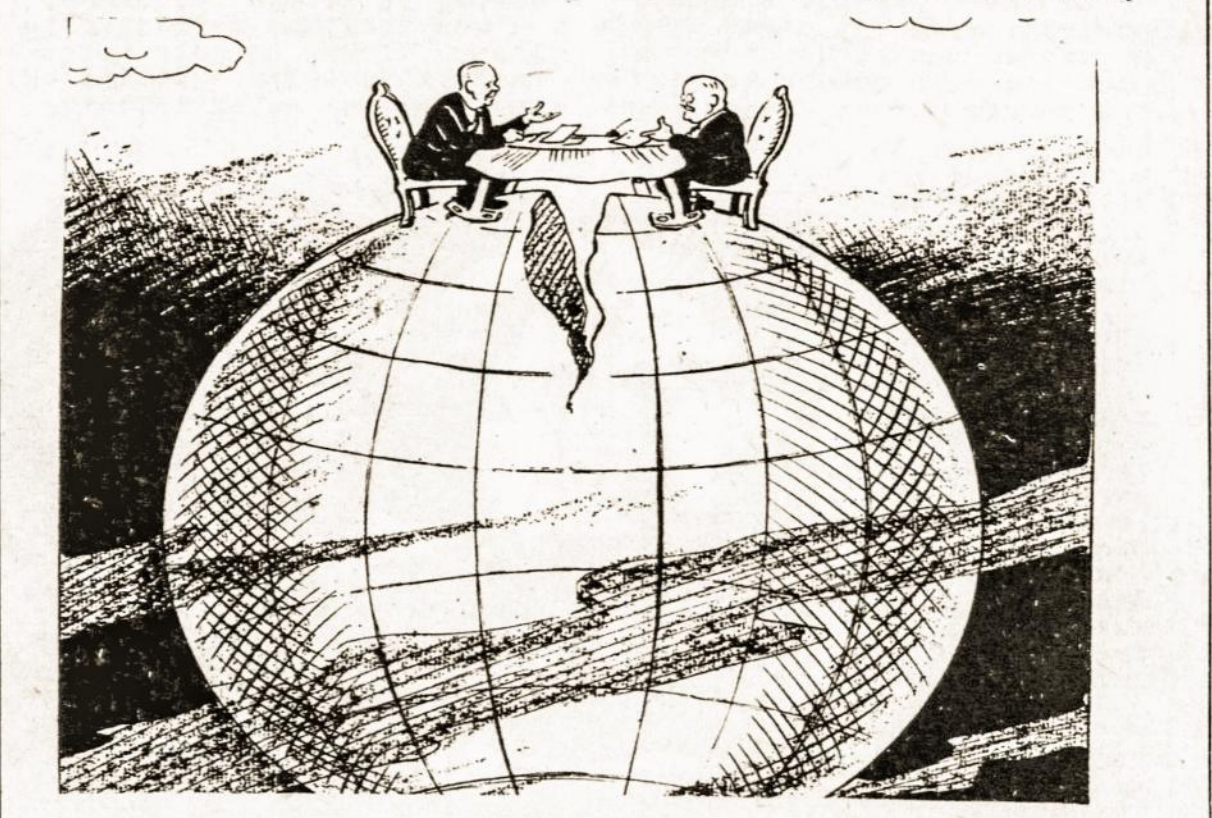
Pesimistų pranašavimai dėl užs. reikalų ministerių konferencijos rezultatų su kaupu išsipildė. Nei dėl Austrijos, nei dėl Vokietijos ministeriai negalėjo susitarti. Ir priežastis yra ta, kad Sovietų Rusija iš viso neturi jokio noro susitarti. Konferencija yra tik platforma Molotovo propagandinėms kalboms, kurios yra plačiai spausdinamos vokiečių laikraščiuose. Molotovas siekia įrodyti vokiečiams, kad tik viena Rusija yra vokiečių draugu, ir kad tik ji viena nori suvienyti Vokietiją ir sudaryti centrinę vyriausybę visai Vokietijai, ir, kad kitos valstybės tam priešinosi. Tokio turinio buvo Molotovo kalbos, tačiau, kada Mr. Marshall paprašė Molotovą patiekti Rusijos pasiūlymus ir reparačių reikalavimus Vokietijai, tada Molotovas į tai visiškai nieko neatsakė. Tas, žinoma, vokiečių spaudoje nebuvo įdėta. Molotovas tik reikalauja centrinės vokiečių vyriausybės, kuri būtų rusų kontroliuojama ir kuri visas kitas Vokietijos zonas valdytų. Apie ūkinę vienumą bei kitus klausimus Molotovas jokių pasiūlymų nesutiko duoti. Antradienį įvyko lemiamas posėdis, per kurį Bevinas, Marshallis ir Bidault pareikalavo iš Molotovo galutinio atsakymo Vokietijos klausimu. Ta proga Berlyne įvyko vadinamas Vokiečių tautos kongresas Vokietijos vienybei ir teisingai taikai pasiekti. Kongresas sušaukė Vokietijos vienybės partiją, kuri veikia tik Rusijos zonoje ir buvo sudaryta iš komunistų ir socialistų. Kongrese pasakyta, kad Molotovo buvo aiškiai praneštos Vokietijos vienybės ir centrinės vyriausybės klausimai turėjo būti reikšmės. Kongresas nutarė pasiųsti delegaciją į Londoną, kur patiektų Vokietijos reikalavimus teisingos taikos sudarymui. Austrijos klausime Anglija ir Amerika buvo nusistačiusios padėti didelių koncesijų Rusijai, kad prieiti prie susitarimo. Molotovas tačiau atsisakė duoti bet kokių konkrečių pasiūlymų Austrijos sutarčiai sudaryti, o vietoj to apkalbino vakarų demokratijas už kišimasi į Austrijos vidaus reikalus ir už pavergimą Austrijos ekonominės pagalbos tiekimu.

— Prancūzijoje —

Padėtis Prancūzijoje pradeda krypti į geresnę pusę. Tas dar nereiškia, kad komunistai jau būtų palaidoję savo planus paimiti valdžią į savo rankas. Žinoma, jie gali dar padaryti siurpryzų. Darbo Min. tačiau pareiškė, kad vyriausybė turi pilną kontrolę krašte ir kad streikai savo tikslo nepasiekia. Pagal tik ką parlamente priimtą įstatymą, vyriausybė pašaukė į aktyvią karo tarnybą 80.000 rezervistų, kurių

užtekis tvarkai palaikyti. Iš kitos pusės derybos tarp vyriausybės ir profesinių sąjungų Vykdomojo Komiteto nutruko. Vykdomasis Komitetas yra komunistų rankose ir jo nutari

masoficialiai liečia visus profesinių sąjungų narius. Bet dauguma profesijos narių, kurie yra socialistai, su komunistų nutarimais nesutinka ir eina į darbą, nežinodami Vykdomojo Komiteto.

VIENYBĖ JE GALYBĖ.

INFORMACINIŲ LAPELIŲ, VĖLIAU BIULETENIŲ, PRADĖJUS GYVENIMĄ "BRITANIJOS LIETUVIUS" SIANDIE DARO DAR VIENĄ PAŽANGOS SUOLĄ, KIŠK LĖSOS IR SĄLYGOS LEIDO. - TAMPA KUKLIU SAVAITRAŠČIU, DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIŲ MINCIŲ PLANŲ BEI DARBŲ SKELBĖJŲ.

SIOS REFORMOS REIKALINGUMĄ DIKTAVO PATS GYVENIMAS, NES BIULETENIS AIŠKIAI NEBEGALĖJO PATENKINTI TŲ REIKALŲ, KURIUS STATĖ GYVENIMAS. SIAURI RĖMAI PAŽNAI VARŽĖ BŪTINIAUSIŲ INFORMACIJŲ PASKELBIMĄ, JOS UŽSIVILKINDAVO, NUSTODAVO SAVO AKTUALUMO.

NE PASKUTINĖJE EILĖJE YRA, BUVO IR, TIKIME, BUS GRAŽUS PASKATINIMAS MUMS IR PASIRYŽIMAS MŪSŲ TAUTIEČIŲ, KAD IR SUNKIOSE SĄLYGOSE KŪRTI, NEPAMIRSTI PLUNKSNŲ DARBO, DALINTIS MINTIMIS, SUMANYMAIS. TOKIE SAVANORISKI LAIKRAŠTINĖS MEDŽIAGOS PRISIUNTIMAI SĄJUNGOS CENTRAN, BE ATSKIŲ RAGINIMŲ AR KVĖTIMO, KAIP TIK RODĖ, KAD PLATESNĖS APIMTIES LEIDINIO ISLEIDIMAS YRA PRIEBRENDęs. IR KAIP TIK TŲ DARBŲ MALONIA PARAMA NAUDOJASI REDAKCIJA ŽENGIANČI PIRMUOSIUS ŽINGSNIUS.

TIESA, MEDŽIAGOS IR BENDRADARBIŲ SIANDIE DAR NĖRA GAUSU, BET RYZOMĖS IŠEITI DIDESNIŲ LEIDINIŲ, TIKĖDAMI, KAD MŪSŲ KVĖTIMAS RAS ATGARSĄ NE TIK ANGLIJOS LIETUVIŲ TARPE, BET SUSILAUKSIM MALONIOS PARAMOS IR IS UŽSIENIO, IS VOKIETIJOS, KUR SIANDIE SUSISPIETUSI TVIRCIAUSIA LIETUVIŠKOJI SPAUDA EUROPOJE, LYGIAI IR IS KITŲ PASAULIO ŠALIŲ.

"BRITANIJOS LIETUVIO" REDAKCIJA SVEIKINDAMĄ VISUS TAUTIEČIUS ŠIO PIRMOJO FOTOSTATINIŲ BŪDU ISLEIDŽIAMO NUMERIO PROGA, PRASO VISŲ ESAMŲ IR BŪSIMŲJŲ BENDRADARBIŲ PAREMTI JOS PASTANGAS, KAD ŠIS LAIKRAŠTIS IŠEITŲ NE TIK TURTINGESNIS INFORMACIJOMIS, BŪTINOMIS MŪSŲ GYVENIME, BET KAD JIS KART TURTĖTŲ IR SAVO TURINIŲ BEI APIMTIMI.

MŪSŲ VISŲ TALKOS IR DARBŲ REZULTATAS IR BUS ŠIS KUKLUS MŪSŲ PAČIŲ SAVAITRAŠTIS.

TURIME VILTIES, KAD PRADĖTOJI PAŽANGA NESUSTOS, KAD ATEIS LAIKAS, KADA GALĖSIME LANKYTI LIETUVIUS NORMALIOJE SPAUSTUVĖJE SPAUSDINTU SAVAITRAŠČIU. SIANDIE, ISLEIDŽIANT ŠĮ LAIKRAŠTĮ, D.B. L. S-gos CENTRAS PASIRYZO DIDELIAM ŽYGIUI - PRADĖTI LEISTI LEIDINĮ, KAD IR SU NUOSTOLIAIS, KURIUS JIS DUOS PRADŽIOJE, TIKĖDAMAS, KAD ATEITIS PATEISINS IDĖTAS VILTIS - RASIS DAUGIAU SKAITUTOJŲ, SPAUDOS PLATINTOJŲ, RĖMĖJŲ IR NUO NAUJŲ METŲ GALĖS VYSTYTIS NORMALESNĖSE SĄLYGOSE, ISSIVERSDAMAS IS SAVO PAJAMŲ. LYGIAI TAIP, KAIP YRA SVARBU KUO GREICIAU SUBURTI VISUS AKTYVIUS PLUNKSNOS DARBININKUS DARBUI, VARDAN TĖBULĖJIMO TURINIŲ IR APIMTIMI ŠIO MŪSŲ SAVAITRAŠČIO, TAIP PAT SVARBU, KAD SĄJUNGOS SKYRIAI AR PASKIRI SPAUDOS PLATINTOJAI, SUPRASDAMI SAVOSIOS SPAUDOS REIKSMĘ IR BŪTINUMĄ MŪSŲ SĄLYGOSE, IDĖTŲ GALIMAI DAUGIAU PASTANGŲ PADIDINIMUI JOS PRENUMERATORIŲ SKAICIUI, KAD TUO BŪDU IGAJINTŲ SAVAITRAŠTĮ ISSILAIKYTI BE S-GOS CENTRO NUOLATINĖS PARAMOS.

VIENYBĖJE - GALYBĖ, MES KVIEČIAME VISUS SENOSIOS IR NAUJOSIOS KARTOS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIUS BURTIS APIE "BRITANIJOS LIETUVIŲ".

įsakymo testuoti streiką. Be to, jau pradeda susidaryti naujos nepriklausomos profesijos, kurios nenori nieko bendro turėti su komunistais. Yra ir katalikų profesinių sąjungų, kurie paskelbtojo streiko nepripažįsta. Vienas iš svarbiausių vyriausybės uždavinių yra garantavimas darbininkams darbo teisės ir jų apsauga nuo komunistų terorizavimo. Kur tas buvo padaryta, ten darbininkai grįžo į darbą. Padėtis, vistiek, toli gražu nenormali ir įvairių netikėtumų gali dar būti.

Sąryšyje su streikais Prancūzijoje iškilę didelių kliūčių Marshallio planui pravesti. J.A. Valstybių Senatas jį lengvai priėmė, bet reprezentantų Rūmai jau spiriasi. Kai kurie atstovai jau priešinosi dėl neaiškaus padėjimo-politinės neaiškios padėties Prancūzijoje. Jie nenori duoti pagalbos Prancūzijai, jei ši eventualiai patektų į komunistų rankas.

J.A.V. Vyriausybė patikino Kongresą, kad tokiame atsitikime pagalbos tiekimas Prancūzijai būtų tuoju sustabdytas. Marshallio pagalbininkas Londono ministerių konferencijoje ponas Dules lankėsi ką tik Prancūzijoje ir matėsi ten su vyriausybės nariais ir partijų vadais. Jis nesimato tik su komunistų partijos vadovais, nes komunistų partija, pagal poną Dules, nesanti Prancūzijos partija, bet svetimos valstybės agentas. Grįžęs iš Prancūzijos jis pareiškė, kad Prancūzija esanti saugi vieta investicijoms. Tas manoma, padarys įtakos į Kongreso narius, svarstant Marshallio planą.

Balkanai.

Jau pereitą kartą buvo rašyta apie Jugoslavijos-Bulgarijos sutartį, kuri sudarysianti kūrą mos slavų federacijos branduolį. Šią savaitę maršalas Tito, su labai didele delegacija, lankėsi Budapešte ir pasirašė draugiškumo sutartį su Vengrija. Iš Budapešto jis žada vykti į Rumuniją tais pačiais tikslais. Tuo būdu manoma sudaryti slavų tautų uniją iš Jugoslavijos, Bulgarijos, Rumunijos, Vengrijos ir Albanijos su 57 mil. gyventojų. Tai sudarytų nemažą pajėgą vidurio Europoje ir kaip vienas iš pirmųjų tokios unijos uždavinių būtų išvaduoti Graikijos "demokratų" iš kapitalistų "vergijos".

Palestinoj

Did. Briten ja nutarė Palestinos mandatą perduoti Jungtinėms Tautų sudaryti Komisijai kitų metų gegužės 15 d. Po to ji pradės savo kariuomenės ir administracijos atitraukimą iš Palestinos. Tvarkos palaikymas po šios datos Palestinoje pėris į žydų ir arabų rankas. Žydų ir Arabų valstybės oficialiai pradės veikti birželio m. 1 d. Jeruzalės Mufti, kuris yra Palestinos arabų vadas, atvykęs į Kairą, Arabų Lygos Konferenciją, pareiškė, kad nuo dabar arabai pradėsia puolimą-pažėsią į šalį plunksnas ir išsitraukia karda. Žodžiai, anot Mufti, esą be reikšmės ir dabar leisim kardams kalbėti.

Prenumeruokime ir kitus raginkime prenumeruoti

APIE LAIKINUMĄ, TĖVYNĘ IR MUS PAČIUS.

Rašo J. Biržys.

Tais laikais, kada Dievas pasivertęs seniu vaikščiodavo po žmones, žmonės žinojo savo ateitį. Ir štai, Dievas viename kaime užtinka senuką, šiaudinę tvorą tveriantį. "Ką čia veiki?" klausia Dievas. "Kam šiaudus gadinu, nes tokia tvora vistiek ilgai nelaikys". Žmogelis pažūrėjo į jį užkalbinusį pakeleivį ir ramiausiai atsakė: "Už trijų dienų mirsiu, o tris dienas ir šiaudinė tvora išlaikys". Toliau pasaka seka, kad žmogelis toli pragyvenęs tris dienas ir kad nuo to laiko žmonėms buvęs atimtas ateities žinojimas.

Ak, daug duotume, kad žinotume savo ateitį. Ypač dabar, kai mūsų mintys ir mūsų širdys nuolat į tėvynę veržiasi. Juk tik to noro dėka mes išpučiame kiekvieną mums palankesnę žinutę, nešančią grįžimo viltį. Jau treči metai iš tų žinučių lipdome galimybę greito karo ir... vis nesulipdome. Jis (karas) gal bus, gal jo ir nebus, o mūsų gyvenimo dienos viena po kitos prabėga pro mus, mūsų vos pajustas. Mes, kaip tos pasakos veikėjas, labai dažnai tveriamės savo gyvenimo šiaudinę tvorą.

Septyneri nepastovaus gyvenimo metai mūsų, ypač jaunimo būde paliko gilius laikinumo pėdsakus. Tuos pėdsakus dabar galima pastebėti visur. Ir jei tas laikinumas dar galėjo būti pateisintas Vokietijos stovyklose, tai čia, Anglijoje, su juo turėtume pradėti griežtą kovą.

Neapsiriksiu teigdamas, kad mūsų visų tikslas yra tik vienas: grįžti į Nepriklausomą Lietuvą. Tačiau šis žinomas tikslas mums uždėda didelių pareigų. Tas tikslas turėtų išmušti iš mūsų bet kokią laikinumo jausmą, kad mes galėtume mums tenkinti šias pareigas ištvėringai ir garbingai nešti.

Tos pareigos yra dar sunkesnės todėl, kad esame išskirta liksios tėvynėje tautos dalis ir kad mums tautos kančia yra mūsų kančia, neatidalinama ir kitam neperduodama ir kad mes, turėję laimės išvengti teroro baisumų (arba juos laimingai pergyvenę) ir atsivertę tokiam

krašte, kur mūsų veikimas yra nevaržomas, neturime pasinėsti nostalgijoje, savų kančių prisiminimuose, bet visuomet prieš akis turime turėti kančioje liksios tautos dalį, tikėti grįžimu tėvynėn ir, ką šiuo metu ypatingai reikia pabrėžti, tam grįžimui pasiruošti.

Yra liūdna teigti, bet daugelis mūsų, kaip pradžioje minėta, yra pasidavę laikinumo jausmui, nors tą laikinumą ir remia (motyvuoja) būsimu grįžimu tėvynėn. Jie sako: "Kai grįšiu, pradėsiu rimtą gyvenimą". Už tokio posakio slepiasi nesirūpinimas ryt diena. Penkis su viršum metų trukęs gėrybių niokojimas ir pokarinis vertybių pervertinimas dviejų ide-

ologijų žodinė kovoje, daug prisidėjo prie tokių nuotaikų sukūrimo. Materialinės vertybės atrodo esančios nereikalingos, nes greitai sunaikinamos, o moralinių vertybių šiuo metu sunku ieškoti, nes dvejopa moralė yra susėdusi pasitarimams už vieno stalo ir dar nežinia, ar jie nesukurs naujos trečiosios, primtinios abiems.

Didiesiems besitarantiems ir beieškantiems sprendimų ar žmogus yra žmogus, ar tik aukštų kvalifikacijų automatas-robotas, mažieji gyvenimo prasmės pradeda ieškoti ten, kur jos negalima surasti, bet kur surandamas malonumas, nors ir labai laikinas. Tik todėl šiandieną barai ir restoranai pilni lankytojų ir kortų staliukai visada apsesti. Tik todėl degtinė alus ir kortų laimė iškyla aukščiau knygų.

Nerūpėtų šitai, jei mūsų tautiečiai nesilankytų šiose links

mybių vietose. Dėja, mūsų klijentūra yra didelė ir daugelio savaitinis uždarbis būna aukojamas Bacho garbei.

Ir jei anąkart Dievas atėmė iš žmonių galią žinoti savo ateitį, mums šiandieną tenka tik apgailestauti. Toks žinojimas gal sumažintų pavienio žmogaus energiją (žinančio savo greitą mirtį), bet bendrų jėgų įtempimas būtų didesnis.

Į gyvenimą žiūrėkime rimtai. Ar grįšime, ar negrįšime tėvynėn, mes turime rūpintis rytojaus diena. Rūpintis ne tik savimi, bet ir savais tautiečiais, ypač tais, kurie yra likę Vokietijos stovyklose ir jau yra nepajėgūs dirbti. Mes esame maža dalelė, kuriai pavyko ištrukti iš Vokietijos. Esame skurdžiai, turį pradėti apsirūngti nuo baltinių. Todėl aš sutinku, kad šiuo metu stebuklą padaryti negalime; bet niekas manęs negalės įsitikinti, kad mūsų pagrindinis tikslas būtų savaitinio uždarbio palikimas restorane.

Mes žengiame svyruojančiu lieptu. Kitame jo gale tvirta žemė - tėvynė. Tik nuotolio iki jos negalima nuvokti. Tačiau

TRIJŲ KRYŽIŲ KALNAS VILNIUJE

savitvartos pametimas baigsis nukritimu į bedugnę. Mes pasirinkimo neturime: turime išsilaikyti arba nukristi. Gi susikaupe išsilaikysime ir nuotoli nugalėsime.

Kas mūsų laukia, jei neatsiras galimybių grįžti tėvynėn.

Ypač kas laukia tada, jei savo pajėgiausių dienų uždarbi būsime lengvapėdiškai prašvaistę

Ar rasime užuojautą ir paramą svetimame krašte, neprisidėję ir neįsugėdę savo organizacijų ir fondų. Aš manau visi būsime matę Anglijos ūkiuose dirbančius tokius asmenis, kurie jau seniai turėtų turėti ramų poilsį. Ir tai yra imperijos sūnūs, čia gimę ir augę, jai savo jėgas paaukoję. Iš to išplaukia, kad tik savo jėgomis galime pasitikėti, tik savų organizacijų būsime paremti.

"Ryt" bus tas pats, kas "šian dien". Staiga mūsų gyvenime nebus. Net į tėvynę grįžtūresime dirbti labai sunkiai, kad atitaisytume tuos sunaikinimus, kurie ten padaryti ir dar tebedaromi. Todėl jei grįždami persiėsimė vieną kitą svarą, bus ir mums geriau ir tautos ūkis lengviau prisikels. O kad tai įvyktų, tereikia tik vieno: netvėrti šiaudinė s-tvoro. Turime būti darbštūs, rimti ir taupūs. Bet ne šykštūs. Bendram reikalui duokime tiek, kiek

kuris pajėgiame. Turime išsivaduoti iš mus persekiojančio laikinumo jausmo, o sykiu su tuo - ir iš kortų bei restoranų lankymo.

Pagalvokime.

KOVA

VERDA UŽ GELEŽI
NĖS UŽDANGOS

"Daily Telegraph" idėjo trumpą žinutę iš Varšuvos, kurioje sakoma, kad per tardymus suimtųjų pagrindinio veikėjo vienas iš jų, Wincenty Kwieciński pareiškė, kad 16 Europos valstybių veikianti pagrindinio organizacija vardu "I sthmus", kurios tikslas esąs nuversti Rusijos valdžią. Tos organizacijos vadas Julius Poniatowski, buvęs Lenkijos Žem. ūkio ministeris. Visi pagrindinio organizacijos dokumentai esą persiųnčiami per Stokholmą į Londoną, Lenkų Generalinio Stabo Nr. 6 biurą. Valstybės, kuriuose toji organizacija veikia: Ištardintos šios: Čekija, Lenkija, Estija, Latvija, Lietuva, Ukraina, Vengrija, Bulgarija, Rumunija, ir Jugoslavija.

Ryšyje su šia žinia, idomu pastebėti sekančius faktus. Julius Poniatowski gyvena Italijoje ir yra Centralinės Europos Federacijos Klubu Romo (nukelta 1 4 pusl.)

Ir eina šituo vieškeliu vienišas žmogus sunkiais žingsniais, tarsi tai būtų paskutinis ji šioje žemėje, apkeliavęs visą pasaulį. Aršus vejas drasko atspurusius jo apsiausto skvermus ir naginėtus kojos vis sunkiau iš purvo ištraukiamos. Pagaliau jis sustoja, atsiskaita pavėjui ir jo žilgsniai nuskrėžia krūmingais laukais. Pasiraukęs savo nedideleje terboje, jis išsitraukia sudžiuvusios duonos gabaliuką ir čiulpia ją savo bedante burna, kaip cukrų. Sunkiai atsideda ant akmens šalie lėje ir net neatsigrižta, išgirdęs motoro staugimą.

Pro jį pralekia didelis sunkvežimis, prisdintas ginkluotos milicijos ir raudonarmiečių smarkiai taškydamasis purvais; ir žmogus galvoja, kur daugiau purvo: vieškelyje ar tame sunkvežimyje.

Kai sunkvežimis dingsta už kalniuko, žmogus vėl atsikelia ir dar sunkesniais žingsniais nueina prieš vėją. Ir niekas negali pasakyti, kodėl jo skruostais ritasi ašaros: ar kad vejas pučia tiesiog į akis, ar kad pakelėje tiek daug dirvonuojančių laukų ir sodybų be gyvybės ir džiaugsmo...

Po geros valandos jis pamato didelės sodybos trobesius. Ji netoli nuo vieškelio ir senis aiškiai mato joje judančius žmones. Nedvejodamas jis pasuka išvažinėtu keliuku į ją. Bet ir čia jo nepasitinka šuns balsas ir jo sena ausis negirdi vištų kudakenimo ir karvių baubimo. Tik gailiai sugirgžda atidaromi seni vartai, sukrypę ir sulūžę, bet kadaise buvę gra

žūs. Jis sustoja, paglosto juos mylinčia ranka ir pasuka gyvenamos trobos link.

- Tegul bus pagarbintas... - mirties aidas skamba jo balse ir jis pats jo nepažįsta. Už stalo sėdi žmonės dairosi į jį ir nieko jam nesako. Jie lyg ir nustėbę. Bet greitai vienas iš jų pakyla, paglosto savo ilgą, žilą barzdą ir tokiais pat sunkiais žingsniais prieina prie senio.

- Ja neponimaju - šneka jis. - Gal moki rusiškai. Jei nori valgyti - sėsk. Yra barščiai ir duonos biralinės išsikepė...

Bet atvykėlis neįaučia jokio alkio. Jo sunkus žvilgsnis nuklysta kambario sienomis, išglamonėja kampus ir atsiremia į priešais stovinčio barzdočio veidą.

- Taip, - šneka senis, - aš moku rusiškai, bet aš moku ir šito krašto kalbą, nes jo gyvybė dega mano kraujyje. O tu, jei čia gyveni, ar moki. Ir ar žinai, kad tikriesiems šio krašto sūnams buvo žemė paklusni ir jie valge čia ne biralinę, bet kvepiančio rugio duoną ir sniego baltumą pyragą, storai apteptą modernio

je-pieninėje pagamintu sviestu. Situose laukuose, kur dabar dirvonuose smilgos pavėjui links ta, kasmet augdavo mūrai aukštinio javo, o ganylose baubė šimtai blizgančių karvių. Šitas išdažytas sėdas pavasariais smigdavo žiedais, baltiesniais už savo barzdą, o rudeni jo vaisiais galėjo atsigaivinti kiekvienas pakeleivis. Kur visa tai. Pasakyk, nes... tu dabar čia gyveni, - vos girdimai šneka senis. Ir kai baltabarzdis susimąstęs, senis kalba toliau:

- Jūs vaikstote čia vagys ir arebate kiekvieną minutą dėl saugybės. Jūsų ginkluoti žmonės nužudė šito krašto džiugumą, kurio krykštavimas aidėdavo mylimis, ir sukūrė kapų tylą žemėje ir širdyje.

Ir tada baltabarzdis paėmė senį už rankos ir įveda į gretimą kambarį, kur... kadaise gražių grindų guli supuvusių bulvių puspūrė, iš po vieninties lovos kaisioja gėlavą vištą.

- Tu nekalbėk taip prie anų! - prislopintu balsu šneka baltabarzdis. - Jie yra dabarties šalininkai, nes bijo mirties ir trėmimų. Jie praneš tavo žodžius ir tavęs niekas neišgelbės. Kai mus atvežė, mes čia radome daug tokių kaip tu. Visi jie tvirtino, kad šis kraštas yra tik jų ir daug ginkluotųjų išskerdė. Jie sakė, kad kiekvienai tironijai ateina galas ir tik paramos laukė iš laisvųjų kraštų, kad sukiltų ir išvystų nekenčiamuosius. Tačiau jie visi žuvo, nors devienas iš mūsų, čia atkeltųjų, juos palaikėme. Jiems nepadėjo tie, iš kurių pagalbą laukė...

Abu seniai susėda ant lovos ir užsigalvoja. Baltabarzdis apsidairo ir dar tyliau šneka:

- Vieną iš jų aš čia globojau. Bijoju būti susektas, bet širdis neleido jo nepriimti. Jis buvo jaunas ir jo akys spindėjo drėgni šito krašto dangaus sklypeliai, o iš peties varvėjo kraujas. Dvi savaites jis gulėjo ir gydėsi ir Dievas jam padėjo. Išsidedamas jis man paliko popierį, kurį prašė perduoti tik tokiam žmogui, koks prisipažins mylis šitą kraštą ir nebijos už jį mirti...

Ateivio veidas pagyvėja ir akys pradeda linksmiau šviesti.

ŽINIOS

● **VASINGTONAS.** J.A.V-bių Kongresas užs. reik. komiteto pirmininkas Charles A. Eaton, kalbėdamas dėl Europai pagalbos pasku binimo, pasakė, kad Prancūzijoje dabar praktiškai vyksta revoliucija. Komiteto pranešime sakoma, kad Rusija ir jos satelitai turi 5.213.000 vyrų prie ginklo, prieš 3.416.000 laisvuo se Europos kra štuose. Rusija bandanti nutęsti karą, kiek gali "Kas galėtų neleisti Rusijai užimti visą Europą per 24 val." klausė Demokratų partijos atstovas E. Cok. - "Niekas" - atsakė Eaton.

● **NEW-YORKAS.** J.T. Maisto ir Žemės ūkio organizacija vakar perspėjo, kad pasaulio maisto padėtis yra šiais metais taip kritiška, kaip niekad nuo karo pabaigos. Perspektyvos ateinančioms metams taip pat nėra patenkinamos.

● **PARYŽIUS.** Prancūzų parlamente kuris buvo saugojamas motorizuotų dalinių, vidaus reikalų min. socialistas Julius Moch pasakė, kad komunistai nori pažeisti Prancūziją streikais, kuriuos jie kursto, ir pareiškė, kad jiems įsakymai ateina iš Maskvos. Dėl šio pareiškimo komunistų partijos gen. sekr. Thorez nusijuokė. Tada P. Moch pridūrė: "Thorez juokiasi. Bet jis žino tai geriau nei aš, nes jis tik ką atvyko iš Maskvos."

Ketvirtadienio rytą Parlamentas priėmė vyriausybės pasiūlytą įstatymą kovai su sabotazės aktais. Dėl įstatymo audringi debatai vyko nuo šeštadienio. Už įstatymą balsavo 413, prieš - 183 (komunistai).

● **LONDONAS.** Birmingham dioclezijos konferencijoje vysk. Barnes pasakė: "Jei Anglija būtų įvelta į didįjį karą, atominių bombų lietus ant šio krašto yra užtikrintas. Pasekmės būtų pražūtingos."

● **LONDONAS.** The Observer komentuoamas komunistų veiklą pasaulyje, sako: "Rusijos tikslas išskiai yra užvaldyti visą Europą, ir, kaip pastarųjų laikų politinė ofenzyva Tolimuose Rytuose rodo, visą Aziją. Nieko neturėtų būti daugiau vaikiškas kalbėti apie "Rusijos-ikos" konfliktą, nuo kurio taniaja norėdama galėtų laisvą nuokliai. Geografija yra apčiuopiamas daiktas, ne nuomonė, ir jeigu Europa kris, ne Amerika bet Britanija bus sekantis tikslas."

● **VASINGTONAS.** J.A.V-bių pasekretorius R. Lovett pasakė, kad jis turįs žinių apie Rusijoje vykstantį panišką supirkinėjimą. Kai kurios krautuvės buvo priverstos užsidaryti dėl prekių trūkumo.

● **ROMA.** Ryšium su streikais Anzio ir Trascali apylinkėse, policijos sustiprinimai pasiegti į pietus. Romos priemiestyje per bedarbių demonstraciją policija atsakė šūviais iš minios

● **ŽENEVA.** J.T. Žmogaus Teisių komisija po trijų dienų debatų, 10 balsų prieš 4 nutarė ruošti visiemis kraštams privalomą Žmogaus Teisių Konvenciją ir moraliai rišančią Deklaraciją. Sovietų delegatas Bogomolov buvo pasisakęs vien tik už Deklaraciją, o Britų delegatas Lordas Dukeston pasisakė už Konvenciją.

● **KAIRAS.** Egipto studentai ir vyr. mokiniai suruošė demonstraciją prieš Palestinos padalinimą. Demonstrantai šaukė "Šalin Rusiją", "Šalin Ameriką", "Palestina arabams" ir nužygiavo prie Arabų Lygos būstinės, kur sekr. Abdul Rahman Azzam Paša pažadėjo įsteigti organizaciją savanoriams verbuoti "ko-

vai Palestinos fronte".

● **RANGUNAS.** Reuteris praneša, kad komunistai užgrobė valdžią ir įsteigė savo "vyriausybę" trijuose Burmos provincijose. 200 mylių į šiaurę nuo sostinės.

● **PARYŽIUS.** Prancūzijos prezidentas Auriol priėmė J.A.V-bių sekretoriaus patarėją J.F. Dulles, kuris atvyko į Prancūziją susipažinti su padėtimi šiame krašte. Jis turėjo pasikalbėti su Ministeriu Pirmininku Suman, kitais ministrais ir gen. de Gaulle. Paklaustas, ar jis norėtų susitikti su kuriuo Prancūzų komunistų vadų, jis atsakė, kad mielai matytų kiekvienos prancūzų politinės partijos atstovą, bet komunistų jis neskaito Prancūzijos partija. Komunistų grupė Parlamente už protestavo prieš "netoleruotiną Amerikos vyriausybės kišimąsi į Prancūzijos vidaus reikalus ir Prancūzijos traktavimą lyg ji būtų Amerikos kolonija"

● **BUDAPEŠTAS.** Varšalo Tito vadovaujama Jugoslavų delegacija atvyko į Vengriją tikslu sudaryti draugiškumo ir savitarpinės pagalbos sutartį, panašią kaip praėjusį pasirašė su Bulgarija. Komunistų tikslas yra kuo skubiau "pastatyti tvirtovę Dunojaus baseine".

● **ROMA.** Komunistai suruošė "žygį į Romą", kuriame dalyvavo apie 50 tūkst. buv. partizanų. Demonstrantai šūkavo "dar gyvuoja Stalinas" ir sveikinosi iškėlę kumštis.

Komunistų kontroliuojama Darbininkų prof. S-ga graso generaliniu streiku, jei iki antradienio vyriausybė nepatenkins jos reikalavimų.

KNYGOS

kurias reikia perskaityti

SAJUNGOS CENTRE

galima gauti pirkti:

Stepo Zobarsko SAVAME KRASTE 4/-

Stepo Zobarsko BROLIŲ IESKOTOJA 2/6

Antano Škėmos NUODĖGULIAI IR KIBIRKŠTYS 3/-

Vytės Nemunėlio MAŽOJI ABECĖLĖ 3/-

Vytės Nemunėlio TEVŲ NAMELIAI 1/6

Vikt. Kamantausko TRUMPAS PRANCŪZIŠKAI LIETUVIŠKAS VADOVĖLIS 2/-

E.J. Harrison LITHUANIA'S FIGHT FOR FREEDOM 1/6

UŽ KIEKVIENOS KNYGOS PERSIUNTIMĄ paštu - 3 penai.

INFORMACIJA

KANADOS IMIGRACIJOS ĮSTAIGOS INFORMACIJA.

Atsakydami į Jūsų paklausimą pranešame, kad pagal egzistuojančias imigracijos taisykles leidžiami kaip imigrantai į Kanadą tik tie Europos Kontinento tautų piliečiai:

1. Vyras arba žmona, sūnus, dukterė, brolis ar sesuo, kartu su vyru ar su žmona, jų nevedę vaikais, tėvas arba motina, našlaičiai brolis ar sesers vaikai neturintieji 21 metų amžiaus. Visi šie asmenys aukščiau paminėti, leidžiami, jei jie yra giminės gyvenančio Kanadoje, kuris turi galimybės priimti juos ir rūpintis jais.

2. Žemės ūkio specialistas, įvažiuojantis į Kanadą ūkininkauti; kada jis vyksta pas tėvą, uošvį, sūnų, žentą, brolių, švogerį dėdę ar brolvaikį, kurie verčiasi žemės ūkiu kaip pagrindiniu verslu ir kurie turi sąlygas priimti ir iškurdinti tokius imigrantus savo ūkyje.

3. Asmuo įvažiuojantis į Kanadą vedybų tikslu su asmeniu kuris gyvena Kanadoje, su sąlyga kad būsiamasis vyras galėtų išlaikyti būsimą žmoną.

4. Prityręs žemės ūkio darbininkas vykstantis į Kanadą

ir turintis garantuotą žemės ūkio darbą.

5. Asmuo prityręs kasyklų, miškų darbuose, vykstantis į Kanadą ir turintis garantuotą darbą tokiuose pramonės šakose.

Aukščiau minėti asmenys, kurie gali būti įskaityti prie paminėtų kategorijų, turi prašyti asmenis Kanadoje, pas kuriuos jie nori vykti, kad šie kreiptųsi Kanadoje į artimiausią Kanados Imigracijos inspektorių arba Apygardos prižiūrėtoją (District Superintendent)

Kanados Valdžios atstovai Europoje neužsiima prašymų persiuntimu dėl imigracijos į Kanadą. Todėl jokių prašymų į Kanados Valdžios įstaigas nereikia siųsti

Be aukščiau minėtų asmenų į Kanadą leidžiami įvažiuoti tie asmenys, kurie tarnavo Kanados kariuomenėje ir buvo garbingai iš jos atleisti. Be to dar leidžiami ir tie, kurie nori Kanadoje savarankiškai ūkininkauti, tačiau toks imigrantas turi turėti bent 2.000 dolerių grynais pinigais, arba jei vyksta pas Kanadoje ūkininkaujantį giminę, kuris pasižada pagelbėti įsikurti, turi turėti bent 1.000 dol. pinigais.

Šiomis dienomis Sąjungos Centre ir Redakcijoje lankėsi Ministeriai p. Balutis ir p. Sidzikauskas.

LIETUVIŲ KLUBAS. (345a, Victoria Park Rd. E. 9.) 13-to gruodžio š/m Londone atidaromas Lietuvių Klubas. Klubas patalpas padėjo lietuviškoji visuomenė aukomis ir paskolomis. Klubas atidaromo programoje numatyta bendri pietūs ir po šokių. Klubui vadovauja p. Bulaitis, sekretorius p. Lingis ir išdininkas p. Pa-

rulis.

Sekmadienį - 14 d. gruodžio Lietuvių Klube vyksta Koncertas. Programoje solo dainos, vaikų išpildomi tautiniai šokiai, deklamacijos ir Byrlėet vyrų schoro koncertas. Pradžią 5 val. p.p.

11 d. š/m. Sąjungos Centre įvyko pasitarimas besiarbinančios 16-to Vasario šventės minėjimo reikalu. Pasitarime dalyvavo visų Londono lietuvių organizacijų vadovai.

(Atkelta iš 2 pusl.)

je vicepirmininkas. Tos Federacijos centras yra Londone, kuri įeina ir lietuvių atstovas

Federacijos tikslas yra išlaisvinti centrinės Europos valstybes iš Rusijos vergijos ir sudaryti tos Europos dalies valstybių Federaciją.

Londono klubas sudaro 16 valstybių atstovai. Maskvos radijo jau ne kartą smarkiai puolė Londono ir Romos klubus.

Pranešimai iš Europos sako, kad daugelyje valstybių aktyviai veikia "Kryžiuočių" organizacija. Jie esą katalikų pagrindžio organizacija. Jos užuomazga prasidėjo Slovakijoje. Pati organizacija tvarkosi senovės kryžiuočių pagrindais. Vada ir nariai yra griežtai grupuojami pagal lapsnius ir pareigas. Tos organizacijos veikla esanti gana efektyvi ir paskatinti suėmimai Slovakijoje, manoma, įvyko ryšyje su tos pagrindžio organizacijos veikimu ir noru ją išaiškinti.

VALENDORIUS

GRUODIS

14-SEKMADIENIS
Alfėdas, Krugulė, Trainaitis

15-PIRMADIENIS
Kušina, Lygė

16-ANTRADIENIS
Albinas, Vygaudas

17-TREČIADIENIS
Lozorius, Mantigailė

18-KETVIRTADIENIS
Rukituošė, Gervilė

19-DEMIUTADIENIS
Hemexijus, Rymanė, Gervydas

20-ŠEITADIENIS
Urbanas, Grožnylė

LIETUVIŲ LAIKRODININKAS

BTAMOŠIUNAS
74, TEESDALE ST.
BETHNAL GREEN RD.
LONDON, E.2.

greitai ir prieinamomis kainomis laiko laikrodžius

Toliau gyvenančieji laikrodžius gali siųsti registruotu paštu

PARBUODAMI NAUJI LAIKRODŽIAI

